

elementen in 5 gelijke groepen ingedeeld en gecementeerd met respectievelijk 1 glasionomeercement (Ketac Cem van ESPE), 2 verschillende kunststofgemodificeerde (zogenaamde hybride) glasionomeercementen (Vitremmer van 3M en Fuji Duet van GC) en 2 kunststofcementen (Scotchbond Resin Cement van 3M en Panavia 21 van Kuraray). Na 6 weken bewaren in water werd de retentie met een trekproef vastgesteld.

Gemiddelde trekkracht, en standaardafwijking, nodig om een 1,5 mm dikke geribbelde stift uit het wortelkanaal te trekken.

Cement	Kracht (N)	s.d. (N)
Scotchbond	340,06	23,13
Ketac Cem	286,16	38,71
Panavia 21	212,56	67,62
Vitremmer	53,90	28,42
Fuji Duet	25,97	14,70

De stiften die waren vastgezet met Scotchbond Resin Cement hadden significant meer retentie dan die waren vastgezet met Panavia 21, Vitremmer en Fuji Duet (zie tab.); statistisch was er geen verschil met Ketac Cem. Met Ketac Cem had de stift eveneens significant meer retentie dan met Vitremmer en Fuji Duet; het verschil tussen Panavia 21, Vitremmer en Fuji

Duet onderling was niet significant.

De auteurs vinden de sterk tegenvallende waarden voor de hybride cementen moeilijk te verklaren. Misschien is het doseren gevoelig voor kleine afwijkingen of is het cement voor het cementeren bewust wat minder viskeus gemaakt door minder poeder te adviseren.

Bron

LOVE RM, PURTON DG. Retention of posts with resin, glass ionomer and hybrid cements. *J Dent* 1998; 26: 599-602.

L.J. Pluim, Groningen

en de mond perfect reinigen, eventueel met chloorhexidine, en de prothese 's nachts niet dragen. Als lokaal werkend antimycoticum kan men nystatine voorschrijven. Het onderhavige onderzoek is uitgevoerd om het effect van de systemische antimycotica fluconazol en itraconazol te vergelijken.

Proefpersonen waren 20 edentaten met een lange geschiedenis van prothesestomatitis, 7 mannen en 13 vrouwen in de leeftijd van 43-85 jaar. Zij waren niet medisch gecompromiteerd en gebruikten geen antimycotica. De ontsteking van hun palatum werd geclassificeerd volgens de methode van Newton. Visueel en met een stomp afschrappinginstrument werd de hoeveelheid plaque aan de binnenzijde van de prothese bepaald. Een voor huiderytheem gevalideerd instrument werd toegepast om de roodheid van het palatum te meten. Van het palatum, de tong, een mondspoeling en een schijfje kunsthars uit de prothese werden schimmelculturen gemaakt. Tien proefpersonen kregen gedurende 14 dagen dagelijks 50 mg fluconazol en de andere 10 gedurende 15 dagen dagelijks 100 mg itraconazol. Het 's nachts dragen van de prothese werd afgeraden. Na 2 weken werden de uitgevoerde testen herhaald.

Na de experimentele periode was in beide groepen de roodheid van het palatum duidelijk minder. De proefpersonen hadden de prothesen 's nachts niet meer in, maar de hoeveelheid plaque aan de binnenzijde van de prothesen was gemiddeld nauwelijks afgenomen. Het aantal kolonies in de schimmelculturen was over het algemeen duidelijk minder.

Hoewel geen controlegroep is gebruikt en het onderzoek ook niet dubbelblind is uitgevoerd, menen de auteurs toch te kunnen concluderen dat fluconazol en itraconazol effectief en op gelijkwaardige wijze de roodheid en de schimmels bij prothesestomatitis bestrijden.

Bron

CROSS LJ, BAGG J, WRAY D, AITCHISON T. A comparison of fluconazole and itraconazole in the management of denture stomatitis: a pilot study. *J Dent* 1998; 26: 657-664.

C. de Baat, Ridderkerk

Fluconazol of itraconazol bij prothesestomatitis?

Prothesestomatitis komt voor bij ongeveer 50% van de dragers van een bovenprothese. Gebruikelijke adviezen zijn de prothese

Gnathologie

Posterieuze discusluxatie van het kaakgewricht

Het materiaal voor het onderhavige onderzoek is afkomstig van 35 gewrichten (32 gewrichten van 23 patiënten en 3 post mortem preparaten), waarbij op grond van de klinische situatie de diagnose posterieuze discusluxatie is gesteld. Om tot het ontwikkelen van criteria te komen om deze afwijking te diagnosticeren zijn de MR-beelden van deze gewrichten vergeleken met die van een groep van 62 gezonde proefpersonen. Van een posterieuze discusluxatie is sprake als het grootste deel van de discus articularis posterior van het meest superieure deel van het kaakopje is gelegen. In een dergelijke situatie kunnen 3 subcategorieën worden onderscheiden: een dunne platte discus articularis, een geheel naar posterieur verplaatste discus en een discus met een

perforatie waarbij alleen het dorsale deel posterieur van de processus condylaris is gelegen. In de groep gezonde proefpersonen kon de diagnose niet worden gesteld.

Hoewel bij aandoeningen van het kaakgewricht de posterieuze discusluxatie niet het meest frequent wordt aangetroffen, komen de auteurs tot de conclusie dat de afwijking waarschijnlijk over het hoofd kan worden gezien, voornamelijk door het ontbreken van goed omschreven criteria.

Bron

WESTESSON P-L, LARHEIM TA, TANAKA H. Posterior disc displacement in the temporomandibular joint. *J Oral Maxillofac Surg* 1998; 56: 1266-1273.

M.H. Steenks, Groenekan